



Member of the
OLYMPIC MUSEUMS
NETWORK



WIADOMOŚCI MUZEALNE

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE

SAMORZĄDOWA INSTYTUCJA KULTURY. MUZEUM REJESTROWANE

LIPIEC – WRZESIEŃ 2016

POLAK, WĘGIER – DWA BRATANKI!



Wystawę uroczystie otworzyli: dyrektor MSiT Tomasz Jagodziński, sekretarz stanu d/s Sportu w Węgierskim Ministerstwie Zasobów Ludzkich Tünde Szabó, Irena Szewińska, dyrektor Węgierskiego Muzeum Olimpijskiego i Sportu w Budapeszcie dr Lajos Szabó oraz dyrektor Węgierskiego Instytutu Kultury w Warszawie dr János Tischler.

Dnia 2 września w Muzeum otwarto wystawę pt. „Rywale na boisku. Przyjaciele na co dzień. Sportowe pojedynki polsko-węgierskie”, przygotowaną wspólnie przez MSiT oraz Węgierskie Muzeum Olimpijskie i Sportu w Budapeszcie, we współpracy z Węgierskim Instytutem Kultury w Warszawie.

Głównymi – choć nie jedynymi – motywami wystawy są piłka nożna i szermierka, ponieważ to właśnie te dyscypliny dostarczyły najwięcej wspólnych wspomnień. Węgry były przecież pierwszym w historii rywalem futbolowej reprezentacji Polski (1921, wynik 0:1),

a słynny **Janos Kevey** trenował naszych szermierzy w okresie największych sukcesów w latach 50. i 60. XX wieku. Podobnych historii można na ekspozycji odnaleźć znacznie więcej. Zwiedzający mają również okazję obejrzyć m.in. buty legendarnego węgierskiego piłkarza **Ferenca Puskasa** czy szable mistrzów olimpijskich **Rudolfa Karpatiego** i **Jerzego Pawłowskiego**, którzy przez lata rywalizowali na planszach szermierczych całego świata.

Ekspozycję uroczystie otworzyli dyrektor MSiT **Tomasz Jagodziński**, dyrektor Węgier-

skiego Muzeum Olimpijskiego i Sportu w Budapeszcie **dr Lajos Szabó** oraz dyrektor Węgierskiego Instytutu Kultury w Warszawie **dr János Tischler**, w towarzystwie gościa honorowego – **dr Tünde Szabó**, sekretarz stanu d/s Sportu w Węgierskim Ministerstwie Zasobów Ludzkich. W wernisażu uczestniczyli również m.in. **dr Zsigmond Nagy**, dyrektor ds. Międzynarodowych Węgierskiego Komitetu Olimpijskiego, **dr Jen Kamuti**, przewodniczący Międzynarodowej Komisji Fair Play (w przeszłości znakomity florecista, rywal **Witolda Woydy**), a także wybitni polscy olimpijczycy



Irena Szewińska ogląda eksponaty związane z węgierską Złotą Jedenastką

Irena Szewińska i Wojciech Zabłocki. Amasade Węgier w Polsce reprezentowali chargé d'Affaires **Tamás Viczián** oraz attaché ds. Prasy i Kultury **Zsombor Zeöld**.

Wystawa, objęta patronatem Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz Marszałka Województwa Mazowieckiego, jest częścią obchodów Roku Kultury Węgierskiej w Polsce. W MSiT można zwiedzać ją do 23 października br., następnie będzie prezentowana także w innych miastach w Polsce.



JUBILEUSZ ROBERTA KORZENIOWSKIEGO

Choć trudno w to uwierzyć, minęły już dwie dekady od zwycięstwa Roberta Korzeniowskiego na Igrzyskach XXVI Olimpiady w Atlancie. W dniu tej okazałej rocznicy Mistrz zdecydował się podarować do zbiorów Muzeum swój złoty medal, który „wychodził” w Stanach Zjednoczonych na dystansie 50 km.



Dyrektor MSiT Tomasz Jagodziński i Robert Korzeniowski podpisują umowę o przekazaniu medalu do zbiorów

W dniu 22 lipca br. przy Ścianie Chwały Polskiego Olimpizmu na ekspozycji stałej MSiT zorganizowano jubileuszową uroczystość. Robert Korzeniowski wspominał swój wielki sukces z Atlanty, wyświetlono także film Rafała Skalskiego pt. *Życie na podium*. Wśród gości były liczne sławy polskiego sportu – m.in. pięcioboistka Dorota Idzi, wioślarz Adam

Korol, lekkoatleta Artur Partyka czy dziennikarz Włodzimierz Szaranowicz.

Najważniejszym akcentem spotkania było oficjalne przekazanie do zbiorów Muzeum na własność złotego medalu z Atlanty, który wcześniej był depozytem. Na ekspozycji stałej można oglądać również dwa medale z IO w Sydney (2000) oraz medale z MŚ i ME zdobyte przez Roberta Korzeniowskiego w latach 1995-2003.

W Atlancie Robert Korzeniowski rozpoczął „złoty szlak”. Na kolejnych IO w Sydney (2000) i Atenach (2004) wywalczył jeszcze trzy medale z najcenniejszego kruszcu i stał się jedynym Polakiem, który czterokrotnie został mistrzem olimpijskim. Zdobył także trzy tytuły mistrza świata i dwa mistrza Europy.



W MSiT można oglądać trzy z czterech złotych medali olimpijskich Roberta Korzeniowskiego



Member of the
OLYMPIC MUSEUMS
NETWORK



WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – WRZESIEŃ 2016

MUZEUM LAUREATEM KONKURSU WIERZBA

Wystawa „Igrzyska za drutami” otrzymała trzecią nagrodę w konkursie „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzba” w kategorii: najciekawsza wystawa zorganizowana w 2015 roku.

O wyróżnienia w pięciu kategoriach ubiegało się 91 zdarzeń muzealnych zgłoszonych przez muzea z całego Mazowsza. Dnia 22 września br. podczas uroczystej gali w Centrum Kulturalno-Rekreacyjnym Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu pamiątkową statuetkę oraz dyplom z rąk Marszałka Województwa Mazowieckiego **Adama Struzika** odebrał Dyrektor Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie **Tomasz Jagodziński**.



Tomasz Jagodziński odbiera pamiątkową statuetkę oraz dyplom

Wystawa pt. „Igrzyska za drutami”, której autorami są kierownik Biblioteki MSiT **Agnieszka Fietkiewicz-Zapalska** oraz **Tomasz Skoczek**, porusza tematykę sportu w niemieckich obozach jenieckich ze szczególnym uwzględnieniem lat olimpijskich – 1940 i 1944 roku. W latach tych, niezależnie od siebie, jeńcy kilku obozów postanowili uczcić ideę olimpijską organizując zawody sportowe – w 1940 roku w stalagu XIII A Langwasser tajne, zaś w 1944 w oflagu IIC Woldenberg i IID Gross-Born – jawne. Na ekspozycji prezentowane są unikatowe w skali światowej zbiory z liczącej ponad 150 eksponatów kolekcji Muzeum, m.in.: flagi szyte w obozach, puchary nagrodowe z menażek, dyplomy uczestnictwa w kursach i zawodach oraz wiele innych pamiątek działalności sportowej polskich żołnierzy w czasie niewoli. Oprócz siedziby własnej, Muzeum prezentowało ją również w wielu innych miejscach w Polsce – m.in. w Sejmie RP i Muzeum Niepodległości w Warszawie.

Organizatorami konkursu „Mazowieckie Zdarzenia Muzealne – Wierzba” są Samorząd Województwa Mazowieckiego oraz Mazowiecki Oddział Stowarzyszenia Muzealników Polskich. W bieżącym roku zorganizowano go już po raz dziesiąty. Nagradzane są w nim najciekawsze wydarzenia realizowane przez mazowieckie placówki muzealne.

WSPOMNIENIE O LEGENDZIE

W atmosferze zadumy rodzina, przyjaciele i przedstawiciele środowiska koszykarskiego uczcili 25 września br. pamięć wybitnego trenera Witolda Zagórskiego. Gospodarzem okolicznościowego spotkania było Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie.

Zmarłego w czerwcu szkoleniowca wspominało wielu podopiecznych z reprezentacji Polski. Wzruszającą mowę wygłosił wieloletni działacz PZKosz, a prywatnie przyjaciel Witolda Zagórskiego Kajetan Hądzelek. Wiele uśmiechu wywołały projekcje filmów i zdjęć. Serdeczna i ciepła atmosfera spowodowała, że spotkanie trwało znacznie dłużej, niż pierwotnie planowano.

Witold Zagórski był wielką postacią polskiej koszykówki. Jako zawodnik reprezentował barwy warszawskich klubów – Polonii i Legii, z którymi zdobył po

jednym tytule mistrza kraju (1959, 1961). W historii zapisał się przede wszystkim jako trener męskiej reprezentacji Polski, którą prowadził w latach 1961-1975 i doprowadził do największych sukcesów – srebrnego (1963) i dwóch brązowych (1965, 1967) medali mistrzostw Europy. Zmarł 30 czerwca 2016 roku.



Witolda Zagórskiego wspominało liczne grono przyjaciół; przemawia Kajetan Hądzelek



Member of the
OLYMPIC MUSEUMS
NETWORK



WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – WRZESIEŃ 2016

ZE SPORTOWYCH AREN NA BARYKADY

I sierpnia br. minęły 72 lata od wybuchu Powstania Warszawskiego. O godzinie 17.00 Warszawa, jak co roku wstrzymała oddech. Muzeum włączyło się w obchody tej rocznicy prezentując wystawę czasową pt. „Sportowcy w Powstaniu Warszawskim”.

Udział sportowców w sierpniowym zrywie jest powszechnie mało znany, a z pewnością warty odnotowania. Do walki stanęło ich około 600. W latach dwudziestych i trzydziestych XX wieku reprezentowali Polskę na igrzyskach olimpijskich, mistrzostwach świata czy Europy. Kiedy wybuchła wojna – nie wahali się walczyć z bronią w ręku za swój kraj, a nawet oddać za niego życie.

Najbardziej znana postać to rotmistrz Henryk Leliwa-Roycewicz, srebrny medalista olimpijski w jeździectwie z 1936 roku, żołnierz Kampanii Wrześniowej, w Powstaniu zdobywca budynku PAST-y jako dowódca batalionu „Kiliński”, dwukrotnie odznaczony Orderem Virtuti Militari. O stolicę

walczyli także m.in. lekkoatleci Maria Kwaśniewska i Eugeniusz Lokajski (autor wielu zdjęć z okresu Powstania), tenisiści Ignacy i Ksawery Tłoczyńscy, szermierze Adam Papee i Tadeusz Friedrich czy piłkarz Henryk Martyna.



Henryk Leliwa-Roycewicz (1898-1990), jeden z bohaterów wystawy

PLAKAT OLIMPIJSKI W RACIBORZU

Od 14 lipca do 31 sierpnia w domu księżym na Zamku Piastowskim w Raciborzu prezentowano wystawę ze zbiorów Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie pt. „Plakat Olimpijski”.

Uroczyste otwarcie wystawy poprzedziła projekcja krótkich filmów zapowiadających Igrzyska XXXI Olimpiady w Rio de Janeiro, które odbywały się w dniach 5-21 sierpnia. Wśród kilkudziesięciu gości pojawili się raciborscy olimpijczycy – bokser **Leszek Olszewski** (1992), biegacz narciarski **Jerzy Koryciak** (1976) i windsurfer **Mirosław Małek** (1996), członkowie Klubu Olimpijczyka „Sokół”, członkowie Bractwa Kurkowego oraz liczni byłalcy sportkań zamkowych.

Po okolicznościowych przemówieniach, podziękowaniach i zaproszeniach do kontynuowania współpracy uczestnicy wernisażu zwiedzili wystawę, a następnie przy kawie rozmawiano o dawnych startach olimpijskich Polaków i medalowych szansach na zbliżających się igrzyskach. Z sentymentem obejrzano fragmenty „złotych” walk raciborzana **Ryszarda Wolnego**, na Igrzyskach w Atlancie (1996).



Goście uroczystego wernisażu wystawy - raciborscy olimpijczycy, członkowie Klubu Olimpijczyka „Sokół” w Raciborzu, członkowie Bractwa Kurkowego, organizatorzy wystawy

Muzeum Sportu już drugi raz w ostatnich latach gościło z wystawą na Zamku w Raciborzu. W 2014 roku prezentowana była ekspozycja historycznych sztandarów Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, zatytułowana „Nad nami dawnych bojów znak, w szkarłatnym polu srebrny ptak”.



Member of the
OLYMPIC MUSEUMS
NETWORK



WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – WRZESIEŃ 2016

PLAKAT SPORTOWY I OLIMPIJSKI W KRYNICY ZDROJU

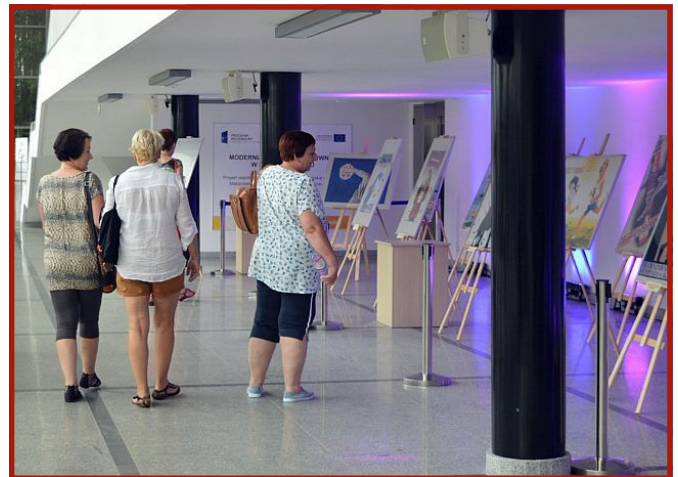


Polski plakat sportowy i olimpijski jest bogato reprezentowany w zbiorach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie. Wystawy plakatów z Muzealnej kolekcji były na przestrzeni lat ekspozowane w wielu miastach w Polsce i zagranicą. W dniach 30 lipca – 8 sierpnia z ekspozycją pt. „Polski plakat sportowy i olimpijski” mieli okazję zapoznać się odwiedzający Pijalnię Główną w Krynicy-Zdroju.

U podnóża Jaworzyny w Beskidzie Sądeckim zaprezentowano wybór kilkudziesięciu plakatów au-

torstwa wybitnych polskich twórców. Na wystawie można było oglądać prace m.in. Stefana Osieckiego, Jerzego Skolimowskiego, Karola Śliwki czy Macieja Urbańca.

Wystawę, którą uroczystie otworzyli dyrektor Muzeum **Tomasz Jagodziński** oraz członek Zarządu Uzdrawiska Krynica-Żegiestów S.A. **Stanisław Wieloch**, przygotowano z okazji Igrzysk XXXI Olimpiady w Rio de Janeiro.



ODWIEDZILI MUZEUM

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie jest miejscem chętnie odwiedzanym przez oficjalne delegacje, osobistości świata sportu, kultury, polityki, dyplomacji oraz celebrytów, zarówno z kraju, jak i z zagranicy. Ostatnio gościli w Muzeum:



■ 20 lipca – minister sportu i turystyki **Witold Bańka** zwiedził ekspozycję stałą, oprowadzany przez dyrektora Muzeum **Tomasza Jagodzińskiego**.

■ 26 sierpnia – mistrzyni olimpijska, mistrzyni świata i rekordzistka globu w rzucie młotem **Anita Włodarczyk** przybyła do Muzeum z prywatną wizytą w towarzystwie rodziny.



2 września – dr **Tünde Szabó**, sekretarz stanu d/s Sportu w Węgierskim Ministerstwie Zasobów Ludzkich, a w przeszłości pływaczka, wicemistrzyni olimpijska z Igrzysk w Barcelonie (1992) w wyścigu na 100 m stylem grzbietowym. Zwiedziła ekspozycję stałą w towarzystwie **Ireny Szewińskiej** oraz dyrektora MSiT **Tomasza Jagodzińskiego**.



Member of the
OLYMPIC MUSEUMS
NETWORK



WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – WRZESIEŃ 2016

DARY DLA MUZEUM

Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie szacuje, że obiekty pochodzące z darów stanowią ponad 80% całości jego zbiorów.

Zbiory każdego muzeum powstają w podobny sposób: dokonuje się zakupów (antykwiariaty, aukcje, osoby prywatne) oraz otrzymuje różne obiekty jako dary od osób prywatnych, a także jako przekazy od instytucji. Wszystkim darczyńcom dziękujemy za wzbogacenie zbiorów muzealnych!



■ **Skarbnica Narodowa** – zestaw 16 oficjalnych monet wyemitowanych przez Bank Centralny Brazylii z okazji Igrzysk XXXI Olimpiady w Rio de Janeiro; każda wykonana jest ze srebra o próbie 925/1000. (waga: 27g, średnica: 40 mm, nominał: 5 reali); numizmaty przekazał dyrektor Skarbnicy Narodowej Adam Zieliński (na fotografii).

■ **Robert Korzeniowski** – złoty medal olimpijski, który Darczyńca zdobył na Igrzyskach XXVI Olimpiady w Atlancie (1996) w konkurencji chodu na 50 km.

Andrzej Urbańczyk – cztery plakiety za wybitne osiągnięcia Darczyńcy w żeglarstwie morskim; pierwsza (1984), druga (1978) i trzecia (1982) nagroda honorowa „Głosu Wybrzeża” w konkursie na Rejs Roku oraz nagroda od Zarządu Głównego Yacht Klubu Polskiego (1991). A. Urbańczyk odbył wiele samotnych rejsów morskich, w tym również dookoła całej kuli ziemskiej.

ODESZLI

† – 30 czerwca – **Witold Zagórski** – koszykarz i trener, twórca największych w historii sukcesów męskiej reprezentacji Polski, której szkoleniowcem był w latach 1961-1975. W tym okresie wywalczyła ona srebrny (1963) i dwa brązowe medale (1965, 1967) mistrzostw Europy. Trzykrotnie prowadził drużynę narodową na igrzyskach olimpijskich (1964, 1968, 1972) i raz na mistrzostwach świata (1967).



† – 8 lipca – **Rudolf Kapera** – trener piłkarski, szkoleniowiec m.in. Legii Warszawa, Polonii Warszawa i Ruchu Chorzów. Jako pracownik naukowo-dydaktyczny w Zakładzie Gier Zespołowych Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie był wychowawcą wielu polskich trenerów.



† – 18 lipca – **Agata Kaczmarek** – lekkoatletka, czterokrotna olimpijka, brązowa medalistka mistrzostw świata (1997) wielokrotna mistrzyni i aktualna rekordzistka Polski w skoku w dal (6,97 m).

† – 1 sierpnia – **Leszek Arent** – koszykarz, wielokrotny reprezentant Polski, członek drużyny, która w 1963 roku zdobyła wicemistrzostwo Europy. Zawodnik Legii Warszawa, w barwach której czterokrotnie był mistrzem Polski.

† – 6 września – **Andrzej Szymczak** – szczypiornista, bramkarz, wielokrotny reprezentant Polski, brązowy medalista igrzysk olimpijskich (1976) i mistrzostw świata (1982). W latach sportowej kariery uważany za jednego z najlepszych na swojej pozycji na świecie.





Member of the
OLYMPIC MUSEUMS
NETWORK



WIADOMOŚCI MUZEALNE

LIPIEC – WRZESIEŃ 2016

DIAMENTY KOLEKCJI 60-LECIA MSIT – część 14.

Rok 2012 zapisał się w dziejach Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie jako rok Diamentowego Jubileuszu.

W ciągu 60 lat (od 1952 r.) udało się zgromadzić tysiące artefaktów: trofeów, strojów, sprzętu, pamiątek, a także dzieł sztuki, fotografii, dokumentów i wydawnictw. Ten pokaźny dorobek zasługuje na upowszechnienie, co zamierzamy zrealizować, wydając w przyszłości jubileuszową publikację – album prezentujący najcenniejsze obiekty z naszych zbiorów. Zanim to jednak nastąpi, na łamach biuletynu prezentujemy „w odcinkach” naszym Czytelnikom 60 skarbów jubileuszowej kolekcji muzealnej.

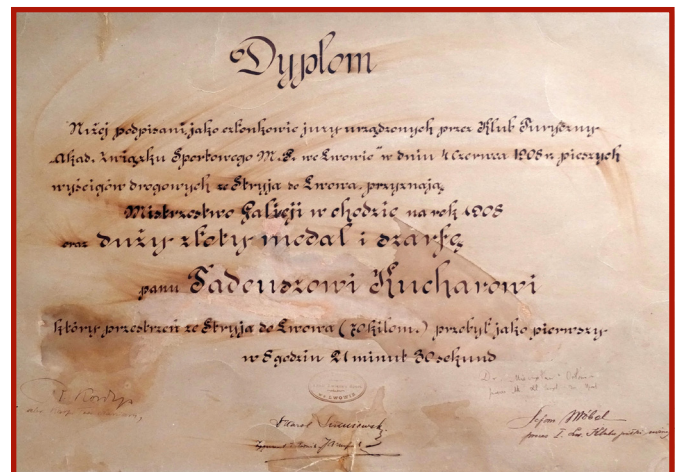
Trofea braci Kucharów

Obiekty reprezentują zbiór pamiątek związanych z rodziną wybitnych sportowców, siedmiu braci Kucharów – Tadeuszem (1891–1966), Karolem (1892–1960), Władysławem (1895–1983), Wacławem (1897–1981), Kazimierzem (1899–1981), Mieczysławem (1902–1939) i Zbigniewem (1906–1945), osiągających sukcesy w różnych dyscyplinach sportu – lekkoatletyce, piłce nożnej, pływaniu, tenisie, łyżwiarstwie, narciarstwie, piłce wodnej, łucznictwie, hokeju na lodzie, pięcioboju. Wszyscy wywodzili się z Lwowskiego Klubu Sportowego „Pogoń”.

Medal Władysława Kuchara za zdobycie 2. miejsca w grze podwójnej w turnieju „Pogoni”.

Na awersie widnieje postać kobieca trzymająca w lewej ręce wieniec laurowy; w centralnej części wyryty napis: Zaw. Tenisowe Panów Parami; na obrzeżach rewersu motyw roślinny w kształcie wieńca, a na środku napis: II Pogoń 1909.

Dyplom Tadeusza Kuchara za zdobycie I. miejsca przez na Mistrzostwach Galicji w chodzie na 70 kilometrów ze Stryja do Lwowa, zorganizowanych przez Akademicki Związek Sportowy we Lwowie. Pisany odręcznie czarnym tuszem, bez dodatkowych zdobień; na dole owalna pieczęć Klubu Turystycznego Akademickiego Związku Sportowego we Lwowie i podpisy członków jury.





Member of the
OLYMPIC MUSEUMS
NETWORK



**WIADOMOŚCI
MUZEALNE**

LIPIEC – WRZESIEŃ 2016

W IV KWARTALE 2016 ROKU ZAPRASZAMY NA:

DZIEJE SPORTU POLSKIEGO I OLIMPIZMU

ekspozycja stała
wtorek–piątek w godz. 9.00-17.00
sobota–niedziela w godz. 10.00-17.00

POKAZ PROJEKTÓW MUZEÓW SPORTU

24-25 października

HISTORIA ŚWIATOWEGO GOLFA

wystawa czasowa
z British Golf Museum w St. Andrews
18 listopada 2016 – 14 stycznia 2017

GIEŁDA KOLEKCJONERÓW PAMIĄTEK SPORTOWYCH

19 listopada
w godz. 9.00-14.00

więcej informacji na: www.muzeumsportu.waw.pl



Member of the
OLYMPIC MUSEUMS
NETWORK

Mazowsze.
serce Polski

MUZEUM SPORTU I TURYSTYKI W WARSZAWIE
01-531 Warszawa, ul. Wybrzeże Gdyńskie 4
Centrum Olimpijskie
www.muzeumsportu.waw.pl
muzsport@muzeumsportu.waw.pl

Dyrektor: **Tomasz Jagodziński**

Numery telefonów

Sekretariat 22 56 03 780, fax 63 71 501
Dział Muzealiów 22 56 03 783
Dział Naukowy 22 56 03 730
Archiwum Foto 22 56 03 782
Czytelnia 22 56 03 790

e-mail: biblioteka@muzeumsportu.waw.pl
Dział Edukacji i Promocji 22 56 03 786
e-mail: edukacja@muzeumsportu.waw.pl

Muzeum jest instytucją finansowaną ze środków
Samorządu Województwa Mazowieckiego

Dojazd

Autobusy: 114, 118, 185
(przystanek Centrum Olimpijskie)
116, 122, 157, 181, 205, 303, 518
(przystanek pl. Wilsona)
Tramwaje: 6, 15 (przystanek pl. Wilsona)
Metro (stacja pl. Wilsona)

Materiały informacyjne do „Wiadomości Muzealnych”
przygotowują pracownicy MSiT
Fotografie ze zbiorów Archiwum Fotograficznego MSiT
Redakcja: Michał Polakowski
Projekt graficzny: Izabela Wichrowska